

לא מציעים פתרון, מחפשים תהליך: גיורא ענבר (מימין), אכרים סנה, רולי גרון, דני רוטשילד, אריה פלמן ואמנון רשף

החורף עומד להגיע

פגשתי השבוע בבית קפה בתל-אביב ארבעה ישראלים מודאגים: אלוף (מיל') אמנון רשף היה מפקד גייסות הש"ר וריון ומפקד חטיבה 14 במלחמת יום הכיפורים; אלוף (מיל') דני רוטשילד היה ראש חטיבת המחקר באמ"ן ומתאם הפ"עולות בשטחים; אריה פלמן היה ממלא מקום ראש השב"כ; ורולי גירון היה מבכירי המוסד (גירון הניח לחבריו לדבר בשמו). ארבעתם חברים בעמותה בשם "מפקדים למען ב"טחון ישראל", שתנפיק ביום שני לציבור תוכנית מדינית-ביטחונית חדשה. כותרת התוכנית היא "ביטחון תחילה". הם לא לבד. בזמן שאנחנו עסוקים בכרטיסי הטיסה של משפחת נתניהו, גורמים רבים, בעולם וגם בארץ, מחפשים מתווה לשבירת הקיפאון. "החורף עומד להגיע", חוזרים ומוזהרים גיבורי סדרת הטלוויזיה "משחקי הכס". החורף המדיני אמור להיפתח בנובמבר, למחרת הבחירות לנשיאות באמריקה, ביוזמה אחרונה של ממשל אובמה; השלב הבא יהיה בהחלטה של מועצת הביטחון, אולי גם ביוזמה אזונית. העולם יגלה בתדהמה שמלאו 50 שנה לכיבוש. גם בירושלים, גם ברמאללה, מודאגים.

ארבעת בני שיחי נושקים לשנות ה-80 או ה-70 של חייהם. אנשים מסודרים, שפרשו לגמלאות לפני שנים, עשו קריירה שנייה בעולם העסקים וגילו שהחידק הציבורי רי עדיין מקנן בתוכם. אליטה ישנה, יאמרו צייצני הטוויטר בלעג. חיילים ותיקים אינם מתים לעולם: הם חוזרים עם תוכניות סרק לקידום השלום כמזרח התיכון.

התוכנית לא מדברת על הסדר. היא מציעה שורה של צעדים ביטחוניים, מדיניים וכלכליים יזומים, שלדעת הוגיה ישפרו את מצבנו מול הגדה ועזה. בצד הביטחוני תושלם בניית גדר הביטחון בדרך שתהפוך אותה לגבול לכל דבר; צה"ל ימשיך לשלוט בגדה; חוק וסדר ייאכפו בשכונות הפלסטיניות של מזרח-ירושלים.

בצד המדיני ישראל תודיע שהיא מקבלת את יוזמת השלום הערבית כבסיס למשא ומתן; היא מוכנה להעביר את השכונות והכפרים הפלסטיניים שסופחו לירושלים למדינה הפלסטינית העתידית, ואין לה תביעות לריבונות בשטחים שממזרח לגדר; הבנייה בהתנחלויות ממזרח לגדר תוקפא. למתנחלים יוצע חוק פיגוי ופיצוי מרצון.

ישראל תנקוט צעדים לחיזוק כלכלת הרשות הפלסטינית ורווחת התושבים; היא תסייע לשיקום עזה; מינהלת גג נפרדת תוקם עבור השכונות והכפרים הפלסטיניים שסור פחו לירושלים.

התוכנית מרשימה בעיסוק שלה בפרטים. היא מגיעה עד לשרטוט קווים משופרים לסגירת הפרצות בגדר בגוש עציון, במעלה אדומים, בהר חברון ובירושלים, אילו כפי

רים ערביים צריכה הגדר להקיף ואיפה. מעלתה בחיבור שלה לשטח, בגישתה המעשית. במושגים האלה חושב קצין שגוהר על מפה טופוגרפית של 1:20,000, לאור פנס. זה גם החיסרון שלה: הצמרת הפוליטית הנוכחית לא חושבת במושגים האלה, וחשוב יותר, רוב הישראלים לא חושבים במושגים האלה. לא בעת הזאת.

"שתי טענות עולות כדי לסתור כל רעיון חדש", אומר אריה פלמן. "הראשונה, אין פרטנר; השנייה, כל מה שת"עשה ימיט עלינו בעיה ביטחונית. המתווה שלנו עונה על שתי הטענות האלה.

"הממשלה אומרת שהיא תומכת בתוכנית שתי המדינות, אבל אין גורם אחד בעולם שמאמין לה. אנחנו אומרים, צריך לשים קץ לעמימות, צריך להודיע שאין לנו תביעות טריטוריאליות ממזרח לגדר. זה משאיר שמונה אחוזים מהשטח למשא ומתן.

"מקור הטרור הוא בגדה. ברגע שנקיים על הגדר משטר גבול כמו בעזה, בלבנון וברמת הגולן, נוציא את הישראלים, בכללם הישראלים שמתגוררים בגושי ההתיישבות, מחוץ למעגל הטרור.

"המרכיב השני הוא ירושלים. עד 2012 הפלסטינים שמתגוררים בירושלים היו מחוץ למעגל הטרור. פעור לות טרור היו בירושלים, אבל המחבלים באו מבחוץ. באינת יפארה הנוכחית הירושלמים הם הרוב.

"הם נתונים בסיר לחץ. מצד אחד, סגרו אותם לכיוון הגדה; מצד שני, הזניחו אותם בצורה פושעת. מדובר ב-320 אלף נפש, שבסופו של יום מקומם בגדה המערבית. אנחנו מציעים להקים עבורם רשות נפרדת ולהשקיע בתוכנית פיתוח".

במתווה שלכם אין פיגוי התנחלויות, אמרתי. "אי-אפשר לפנות 570 אלף נפש", אמר פלמן. "לאלה שמתגוררים בגב ההר אנחנו מציעים דרך לצאת מרצונם".

שלום אחר כך

כאשר היסטוריון ינסה לסכם את 50 השנים האלה, שאלתי, מה הוא יאמר לדעתכם?

"הוא יאמר שהאויב הגדול ביותר של ישראל הייתה מצרים", אמר האלוף רשף. "שילמנו בחיי קרוב ל-3,000 לוחמים כדי להגיע לשלום. כמה אלפי קורבנות ייפלו כדי

שנגיע להסדר עם הפלסטינים? רבאק, הגיע הזמן להסתכל קדימה".

אולי הזמן לא בשל לפתרון, אמרתי. "אנחנו לא מציעים פתרון", אמר רולי רוטשילד. "אנחנו מחפשים תהליך, מתווה,

שימנע את הסחף למדינה אחת. אנחנו אומרים, ביטחון תחילה - שלום אחר כך".

ואם לא? שאלתי.

"אם לא, תיווצר פה מדינת משטרה עם טרור יומיומי", אמר פלמן. "אני מסתכל על שתי דפ"אות אחרות. נניח שנגזר עלינו לחיות בלי הסכם. המתווה שלנו מאפשר לחיות עם זה לאורך שנים; נניח שהרשות מתמוטטת על סף רלתנו. המתווה שלנו משחרר אותנו מהצורך לממן 2.5 מיליון ערבים".

"אנחנו חבורה של 200 ומשהו אנשים שצברה יחד אלפי שנות ניסיון", אמר רשף. "אנחנו חרדים לגורל הרורות הבאים".

